

[Chr. Nielsen.]

Jeg for mit vedkommende må stemme imod de forelagte forslag, og jeg opfordrer tingets medlemmer til at følge eksemplet.

Federspiel: De forslag, der her foreligger til beslutning, tjener jo til at udbygge det såkaldte NATO-system, Atlantpagtens forsvarssystem, og vil utvivlsomt i den kommende tid blive efterfulgt af andre forslag, efterhånden som hele dette sikkerhedssystem udbygges.

Jeg vil gerne i denne forbindelse fremdrage et enkelt punkt. Atlantpagten er naturligvis i første række en militær forsvarsalliance, men den forudsætter — ellers ville den være uden realitet — et omfattende samarbejde over et langt bredere område end det forsvarsmæssige mellem de lande, hvis fred og uafhængighed pagten har til formål at sikre. Der er ikke blot her i landet, men også i de øvrige europæiske lande kredse, som står stærkt samlet omkring det nationale forsvar, men indenfor hvilke der har rejst sig visse tvivl om Atlantpagtens politiske værdi; og der er for mig ingen tvivl om, at man ville bibringe disse mennesker en langt stærkere følelse af værdien af dette instrument, hvis der skabtes nøjere kontakt mellem Atlantpagtens forsvarsmæssige udbygning og dens politiske indhold. På dette område er der endnu kun gjort meget beskedne fremskridt, og jeg anser det for meget vigtigt, at regeringerne tager initiativet til at udbygge også denne side af det fællesskab, som Atlantpagten er.

For det første ser vi allerede på dette tidspunkt, at rustningsudgifterne griber voldsomt ind i landenes økonomi. Dette kan kun delvis afhjælpes ved det økonomiske samarbejde, som består indenfor Marshallorganisationen; der findes endnu ikke noget virkelig effektivt samarbejde mellem NATO-økonomien og OEEC-økonomien. På dette punkt er der utvivlsomt meget at rette op endnu. Men hvad der er vigtigere, er, at dette utvivlsomt kunne gøres. Vi har herhjemme vænnet os til, at den vanskelige prissituation, vi befinder os i, henføres til Korea-krigen. Det er utvivlsomt kun en ringe del af sandheden, i langt højere grad hænger det sammen med de betydelige beredskabsindkøb, der foretages navnlig af USA, hvorved priserne på en lang række nødvendige råvarer drives i vejret. Men ikke blot på det økonomiske område har dette betydning, også på det politiske, idet Atlantpagtens lande har en række yderst forskellige berøringsflader med landene uden-

om det egentlige sikkerhedsområde. Det ville utvivlsomt tjene til beroligelse ikke mindst for de mindre stater, hvis en fælles udenrigspolitik skridt for skridt kunne opbygges, hvorved det usikkerhedsmoment, der opstår ved, at politiske situationer det ene eller det andet sted bringer pagtens effektivitet i fare, kunne formindskes.

Nu skal jeg ikke her opfordre udenrigsministeren til at gå stærkt ind for, at et sådant fælles politisk program med eet slag opbygges, men de enkelte landes regeringer — og jeg ser det som en opgave ikke mindst for de mindre landes regeringer — vil kunne fremme forslag, som skridt for skridt betrygger hele det fælles system ved at opbygge en enig politik.

Det er i denne forbindelse, jeg gerne vil henlede den højtærede udenrigsministers og det høje tings opmærksomhed på en beslutning, der blev truffet af Europarådet under betegnelsen rekommendation nr. 7 på mødet i sidste måned, hvor den rådgivende forsamling enstemmigt opfordrede ministerudvalget til at rette henvendelse til Europarådets lande, til De Forenede Staters regering og til de britiske landes regeringer om oprettelse af et nævn til opkøb og fordeling af råvarer. Efter beslutningen skulle dette nævns opgave være for det første at nedbringe priserne og stabilisere varemarkederne med dertil egnede forholdsregler, for det andet at sikre tildelingerne til de deltagende lande både med henblik på lagerforsyningerne og med henblik på forsyninger til løbende forbrug på et retfærdigt grundlag og under behørig hensyntagen til den fælles strategi.

Dette drejer sig ikke om et fantasifuldt planøkonomisk eksperiment; men om et forslag, der bygger på krigens erfaringer: man har sluppet planlægningen af syne med det resultat, at Atlantpagten — fordi man har overset de civile konsekvenser — har medført voldsomme prisstigninger.

Derfor vil jeg gerne meget indtrængende henstille til den højtærede udenrigsminister og til regeringen, når dette forslag i løbet af kort tid kommer til behandling i ministerudvalget, da at underkaste det en meget alvorlig overvejelse og at støtte dette forslag, som jo i afgørende grad er i de mindre landes interesse, og som vil betyde en udbygning af Atlantpagten, der måske kan bringe mange af de tvivlende til forståelse af dette samarbejdes værdi.

Udenrigsministeren (Ole Bjørn Kraft):
Jeg vil gerne takke ordførerne for social-